

8. DĚJEPIS

Název vyuč. předmětu: Dějepis (D)
 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
 Vzdělávací obor: Dějepis
 Ročník: 6, 7, 8, 9

ročník	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
MČD+ DČD ¹	-	-	-	-	-	2	2	1+1	1+1

1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dějepis je vyučován pouze na 2. stupni ZŠ. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru. Výuka dějepisu umožňuje žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva, zvláště pak vlastního národa. Žáci si utvářejí názor na významné historické osobnosti a události, které ovlivnily život lidstva.

K cíli výuky předmětu Dějepis patří vedení žáků k účtě ke kulturnímu dědictví lidstva, ke snaze ochránit historické a kulturní památky, k účtě k odlišnosti etnické, náboženské i kulturní u jiných národů, k hrdosti nad vlastní historií. Konečným cílem musí být pochopení potřeby míru, soužití a spolupráce lidstva jako jediné možnosti řešení problémů, které dnes před světem stojí.

Učivo je zpracováno chronologicky, důraz je třeba dát na poznání vlastní národní historie v kontextu dějin světových. Žáci aktivně pracují s mapou, atlasem, dostupnými regionálními materiály, encyklopediemi, historickou beletrií, využívají poznatků z filmů, televize, rozhlasu či počítačových programů. Orientují se i v nejnovější historii a současnosti.

1.2 Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka, používá atlasy, mapy, vhodnou historickou beletrii, audiovizuální techniku, používá vhodné učebnice, encyklopedie. Vede žáka k systematickému zapisování poznatků, propojování jevů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel motivuje žáka k řešení daného problému, pomáhá mu najít vhodné pomůcky k řešení, zdroje poznání, porovnává jevy, klade důraz na zapojení poznatků do kontextu učiva.

Kompetence komunikativní

Učitel nechá žáku prostor k samostatnému vyjádření úsudku, dbá na autokorekci projevu, objasněním termínů dosahuje vyšší žákovy komunikační dovednosti.

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje skupinovou práci, dbá na vzájemné respektování členů skupin, vede je k toleranci, ohleduplnosti, taktu. Sám vnáší přátelskou atmosféru do svých hodin, dá žákům prostor k diskusi i otázkám, usiluje o zajímavost učiva, poskytne žákům možnost uplatnit znalosti, např. formou soutěží.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k respektování etických, náboženských, sociálních zvláštností druhých lidí, odmítá xenofobii, rasistické či extrémistické názory. Na historických souvislostech ukazuje jejich špatnost. Žáci pod jeho vedením docilují pozitivních postojů k historickému a kulturnímu dědictví, odsuzují projevy vandalismu, chápou mnohotvárnost světa v proměnách času.

Kompetence pracovní

Učitel rozvíjí smysl pro povinnost – kontrola materiálu k probírané látce. Vede žáky k zájmu o dění nejen v regionu, v ČR, ale i jinde ve světě a zároveň i ke správnému hodnocení situace.

Kompetence digitální

¹ MČD = minimální časová dotace, DČD = disponibilní časová dotace. V tabulce je zpracovaná MČD dle RVP ZV a posílení o DČD.

Učitel vede žáky k vyhledávání, porovnávání, třídění informací v digitálním prostředí.

1.3 Průřezová témata²

Do vyučovacího předmětu Dějepis mohou být integrovány následující tematické okruhy průřezových témat (VDO4, MUV3). Realizují se formou samostatné nebo skupinové práce, formou projektů. Prostřednictvím činnosti žáka, pomocí her, cvičení, řešení reálných a modelových situací, diskusí, dramatizací.

Výchova demokratického občana - volitelné

Tematický okruh Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie jako protíváha diktatury a anarchie, principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie – spravedlnost, řád, norma, zákon, význam Ústavy).
(VDO4)

Multikulturní výchova - volitelné

Tematický okruh Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku).
(MUV3)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Do předmětu je **povinně** zařazen tematický celek **Jsme Evropané** (kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, co Evropu spojuje a co ji rozděluje).
(GV3)

1.4 Mezipředmětové souvislosti

Pro výuku předmětu Dějepis je nezbytná alespoň základní znalost předmětu Zeměpis. Geografických názvů se používá pro zjednodušení a větší přehlednost probíraného učiva.

Souvislost mezi předměty Dějepis a Český jazyk a literatura je zřejmá po celé trvání českých dějin. Tento vztah je obzvláště patrný pro dějiny 19. a 20. stol., kdy spisovatelé pomáhali utvářet novodobé pojetí národa a státu. Také v průběhu 20. století se několikrát aktivně zapojili do politického dění.

Dějepis se stává významným pomocníkem pro výuku předmětu Občanská výchova, neboť objasňuje pojmy jako stát, ústava, demokracie apod. v historických souvislostech a žáci tak mohou lépe pochopit jejich význam.

Při výuce architektonických slohů se zase využívá znalostí z dějin výtvarného umění.

1.5 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je zpracováno v samostatném dokumentu, který je součástí Školního řádu, viz. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Podklady pro hodnocení za pololetí: nejméně 6 známek za pololetí (při dlouhodobé absenci rozhoduje o jejich počtu vyučující). Sebehodnocení žáka (do sešitu nebo do portfolia dle zadání). Žák je seznámen s kritérii hodnocení.

1.6 Formy a metody výuky

Výuka probíhá v kmenové třídě, v učebně dějepisu, využívá se dostupných výukových programů, multimediálních zařízení a různých organizačních forem a metod práce. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem jak naplnit cíle předmětu jsou návštěva knihovny, práce s knihou, časopisy, příručkami, encyklopediemi a texty na internetu. Přednášky a exkurze.

---

² Do tematických okruhů PT jsou průběžně zařazeny činnosti a náměty, které vychází ze základní nabídky, která je uvedena v textu RVP ZV a které jsou upřůsobeny probíranému tématu a celkovému klimatu dané třídy.

1.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ročník

ročníkové výstupy - 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
<p>žák:</p> <p>D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků – uvede konkrétní příklady důležitosti znalosti historie</p> <p>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – pojmenuje a správně přiřadí instituce k pramenům, jež jsou v nich uchovávány</p> <p>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu – orientuje se v čase – k letopočtu přiřadí století, dokáže za sebou vyjmenovat historické epochy – orientuje se v prostoru – pomocí mapy dokáže popsat událost, hledá v rejstříku mapy – nalezne informaci v různých informačních médiích</p>	<p>Člověk v dějinách</p> <ul style="list-style-type: none"> význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny historický čas a prostor 	
<p>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – charakterizuje život v paleolitu, neolitu, době kovů</p> <p>D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost – charakterizuje pravěkou zemědělskou revoluci – objasní význam zpracování kovů pro pravěkého člověka</p>	<p>Pravěk Počátky lidské společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> člověk a lidská společnost v pravěku 	
<p>D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem států – řekne základní charakteristiku starověkých civilizací a jejich přínos lidstvu</p>	<p>Starověk Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko a Řím střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	
<p>D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – vysvětlí historické pojmy (epos, antika, báje,...) – stručně vypráví příběh eposů a bájí</p> <p>D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství – doloží vliv Řecka na další vývoj Evropy</p> <p>D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie – rozliší výchovu ve Spartě a Athénách – srovná politický systém ve Spartě a v Athénách – vysvětlí příčiny kolonizace – objasní pojem demokracie – vyvodí příčiny válek (řecko-perské, peloponéské)</p>		

ročníkové výstupy - 6. ročník	učivo - 6. ročník	PT
<ul style="list-style-type: none"> - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského 		
<p>D-9-3-03 <i>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické, zrod křesťanství</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede oblasti vlivu římské kultury na Evropu - porovná vývoj ZŘ a VŘ <p>uvede, čím se zabývali významné osobnosti starověku</p> <p>D-9-3-04 <i>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik římského impéria - popíše život v Římě i ve vojenském táboře - popíše úlohu osobnosti císaře 		

7. ročník

ročníkové výstupy - 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
<p>žák: <i>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</i> – rozliší historická období, čte z mapek atlasu</p> <p><i>D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i> – vyjmenuje národy, které se podílely na stěhování národů</p> <p><i>D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i> – vysvětlí nutnost sjednocení slov. obyvatel proti Avarům – vysvětlí význam věrozvěstů</p> <p><i>D-9-4-04 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí</i> – vysvětlí základní pojmy islámu i jeho kultury – uvede význam křesťanství pro středověkého člověka – objasní příčiny křížových výprav</p> <p><i>D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</i> – popíše organizaci moci podle obrázku v učebnici – uvede znaky a památky románské kultury – vysvětlí pojmy (cech, druhy měst, privilegia, trojpolní systém, rádlo, rychtář...) –</p>	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	
<p><i>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</i> – pomocí mapy dokládá rozvoj čes. Státu</p> <p><i>D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i> – popíše vztah českého státu k SŘŘ a k okolním státům – charakterizuje vládu Karla IV. – vyjmenuje události stoleté války, význam Jany z Arku,</p> <p><i>D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</i> – uvede znaky gotiky a památky, jmenuje umělce a jejich díla – vyhledá souvislost s naší historií</p> <p><i>D-9-5-02 vymezi význam husitské tradice pro</i></p>		

ročníkové výstupy - 7. ročník	učivo - 7. ročník	PT
<p>český politický a kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí, za co bylo kritizována církev před husitskými válkami - charakterizuje osobnost a význam M. Jana Husa - popíše způsob boje husitů a zhodnotí výsledky husitského hnutí 		
<p>D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy renesance a humanismus <p>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší znaky a vyjmenuje památky - uvede představitele humanismu a renesance a jejich význačná díla 	<p>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> • renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát a velmoci v 15.-18.stol. • barokní kultura a osvícenství 	
<p>D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - v atlase sleduje cesty mořeplavců, vyjmenuje důvody cest a jména významných objevitelů 		
<p>D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní reformátory a místa jejich působení 		
<p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyjmenovat osobnosti rudolfinské doby - vysvětlí úlohu českých stavů v habsburské monarchii - popíše průběh stavovského povstání 		
<p>D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh války - přiblíží osobnost a dílo J. A. Komenského 		

8. ročník

ročníkové výstupy - 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
<p>žák: <i>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</i> vysvětlí pojmy týkající se Anglie i prvního období kolonialismu</p>	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vlivy na Evropu a svět; vznik USA • industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka • národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa • revoluce 19. stol. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů • politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • konflikty mezi velmocemi, kolonialismu 	
<p><i>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</i> – určí podstatu průmyslové revoluce – objasní základní pojmy – zdůvodní vznik průmyslové společnosti</p>		
<p><i>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</i> – vymezí znaky, rozpozná památky, uvede osobnosti baroka a jejich hlavní díla</p>		
<p><i>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</i> – vyjmenuje představitele osvícenství a reprodukuje jejich hl. myšlenky</p>		
<p><i>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i> – podá obraz života v naší zemi – aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu na působení obou panovníků – vyjmenuje jejich nejdůležitější reformy – objasní a zhodnotí důsledky těchto reforem</p>		
<p><i>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</i> – dokáže vyjmenovat představitele a nejdůležitější data vzniku USA</p>		
<p><i>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</i> – sestaví přehled (typy) států a vlád</p>		
<p><i>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</i> – určí hlavní znaky, zařadí památky, vyjmenuje hlavní představitele a některá jejich díla</p>		
<p><i>D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě</i> – popíše průběh Velké francouzské revoluce – zhodnotí význam revoluce – charakterizuje osobnost a život Napoleona Buonaparta – popíše pomocí mapy průběh nejdůležitějších napoleonských bitev</p>		

ročníkové výstupy - 8. ročník	učivo - 8. ročník	PT
<p>– rozpozná charakter válek</p> <p>D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrností vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií</p> <p>– srovná hospodářskou vyspělost jednotlivých států</p> <p>– doloží nerovnoměrnost jejich vývoje</p> <p>– vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek</p>		
<p>D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>– stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození</p> <p>– vysvětlí úlohu buditelů, ke jménům přiřadí jejich nejdůležitější díla</p>		
<p>D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>– popíše dobovou situaci</p> <p>– charakterizuje postavení českých zemí v R-U a působení představitelů i změnu jejich politiky</p>	<p>Moderní doba První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky</p>	
<p>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>– vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa</p>		
<p>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>– stanoví příčiny, popíše průběh a určí důsledky pro další vývoj USA</p>		
<p>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek</p> <p>– uvede znaky a památky secese a moderny, hlavní představitele a některá jejich díla</p>		
<p>D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>zjistí vztahy mezi velmocemi, pracuje s mapou, vysvětlí pojmy</p>		

9. ročník

ročníkové výstupy - 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
<p>žák: D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky – zjistí vztahy mezi velmocemi, pracuje s mapou, vysvětlí pojmy záminka a příčina, vyjmenuje představitele jednotlivých zemí – popíše průběh, výsledek, důsledky 1. světové války</p> <p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí – vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele – rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení</p>	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět • druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<p>GV3³- Jsme Evropané</p>
<p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů – posoudí mezinárodní vztahy – popíše postoj velmocí k Německu – uvede příklady, zhodnotí postoj umělců</p>		
<p>D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu – vysvětlí obsah pojmu totalita – určí projevy, snahy o řešení a důsledky hospodářské krize – rozpozná souvislost světových a našich dějin, uvede důsledky</p>		
<p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí – uvede sled událostí v ČSR a vznik protektorátu, popíše postup spojenců</p>		
<p>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu – podle mapy sleduje důležité události</p>		

³ Vybrané okruhy PT VDO4, MUV3 – jsou zařazeny jako dobrovolné, GV3 – je v předmětu realizován průběžně po celý školní rok.

ročníkové výstupy - 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
<p>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše situaci, vyjmenuje jména představitelů - vysvětlí pojem hrdinství - uvede příklad - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního i zahraničního - vysvětlí pojmy antisemitismus, rasismus, holokaust - vysvětlí podle mapy rozdělení světa 		
<p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí činy statečných z odboje - objasní převrat v politice ČSR 		
<p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady závislosti ČSR na SSSR (50. léta) - uvede příklady zastrasování komunistickou stranou 		
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady uvolnění v kultuře a politice - sestaví přehled událostí r. 1968, vyjmenuje některé osobnosti - popíše vnitřní situaci Československa v r. 1968 	<p>Rozdělený a integrující svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy normalizace, Charta 77 		
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví přehled událostí, charakterizuje termín sametová revoluce 		
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní spojitost a rozdílnost obou národů, vysvětlí důvody rozdělení 		
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady 		
<p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <ul style="list-style-type: none"> - řekne, co vedlo ke vzniku NATO a Varšavské smlouvy 		

ročníkové výstupy - 9. ročník	učivo - 9. ročník	PT
<p>D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí – s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému</p>		
<p>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány – pomocí encyklopedií sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl i jejich autorů</p>		
<p>D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa – vyjmenuje problémy současného světa</p>		
<p>D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – posoudí význam ČR ve světě a EU – sleduje tisk, média, vyhledává informace o představitelích, objevech, vynálezech – uvede důvody nutnosti zapojení ČR do Evropy</p>		